

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii, Et
Ivdicis Apostolici designati pro Tribunali Nunciaturæ
Hispaniæ, ac insignis Ecclesiæ Vimaransensis Thesaurarij
Maioris, Collectanea Doctorvm, Qui ...**

Barbosa, Agostinho

Venetiis, 1643

7. Voluntarius homicida quantumuis occultus, omni Ordine ac beneficio careat: casualis autem, aut vim vi repellens ex causa, ab Ordinario loci, aut Metropolitano cognita causa, ac probatis precibus ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-14108

- cap. 3. numer. 14. verſe. excuſaretur. Proſp. de Auguſtino in addit. ad Quarant. in ſumm. Bullarij. vrb. habitus clericalis, Aloyſ. Ricc. d. collect. decif. part. 4. collect. 956. limit. 3. Vgolin. de officio Epifcopi cap. 12. § 6. num. 3.
9. Nec in clerico qui ratione paupertatis habitum proprio Ordini congruentem gectare non valuerit, vt per Aloyſ. Ricc. d. collect. 956. limit. 2. Zypæ in analytica poſtremi iuris Eccleſie. enarrat. lib. 3. tit. de vita, & honeſt. cleric. nu. 7. Vgolin. d. cap. 12. num. 3. verſ. quinto, Carol. de Graſſis d. effect. 1. num. 175. Decian. tract. crimin. tom. 1. lib. 4. cap. 9. vbi exemplificat quando clericus eſſet ita pauper, vt non poſſet propter paupertatem alias veſtes inuenire, niſi laicales ſibi donatas.
10. Nec in clerico, qui non poteſt propter infirmitatem tonſuram deferre, Capell. Tholoſ. de ciſ. 104. Thom.

Actius intract. de infirmit. p. 2. in verb. clerici, num. 12, Zypæ. vbi ſupra, Vgolin. d. cap. 12. num. 3. verſ. quoad conſuram, Aloyſ. Ricc. d. collect. 956. limit. 1. Bellet. d. tit. de diſciplina cleric. §. 17. num. 9. Carol. de Graſſis d. effect. 1. num. 171. Thom. Valaſc. tom. 1. alleg. 11. num. 9.

Nec in clerico, qui propter aliquod verifiſſime periculum transformari cogeretur, vt per Rubin. decif. 91. p. 2. Aloyſ. Ricc. d. collect. 956. limit. 4. Zypæ. d. tit. de vita, & honeſt. cleric. num. 7. Piaſec. d. c. 3. num. 14. verſ. excuſaretur.

Nec in clerico, qui domi ſua, & occulto habitum dimittit, vt per Vgolin. d. cap. 12. num. 3. verſ. 4. quem refero d. alleg. 9. num. 19.

Nec in clerico, qui ex neceſſitate iueneris, vel peregrinationis habet veſtes breuioreſ, vt per Bellet. d. tit. de diſciplina clericali, §. 16. num. 14.

Voluntarius homicida, quantumvis occultus omni Ordine ac beneficio careat: casualis autem, aut vim vi repellens ex causa, ab Ordinario loci, aut Metropolitano cognita causa, ac probatis precibus dispensetur.

C A P V T VII.

- 1 Doctores referuntur de materia huius text. agentes.
- 2 Loquitur de homicidio ex proposito, & per insidias, & volito.
- 3 Homicidium per industriam, & per insidias, & ex proposito requirit.
- 4 Mandans aliquem baculo verberari eo expresso ne occideretur, si mandataris armis percusserit, & occiderit, non intelligitur incidisse in hoc decretum.
- 5 Canonici Iureconſulti non poſſunt ſubſtitui à Gubernatore ciuitatis.
- 6 etiam Ordinem minorem comprehendit.
- 7 Non extenditur ad pensiones.
- 8 Dispensare non poteſt Epifcopus in irregularitatibus prouenientibus ex homicidio voluntario occulto, vel manifeſto.
- 9 Non operatur omnimodam impoſſibilitatem, ſed difficultatem præmaximam.
- 10 Dispensare poteſt Epifcopus in irregularitatibus prouenientibus ex homicidio casuali.
- 11 Dispensare poteſt Epifcopus cum illo, qui aliquem hominem occidit, non intendens occidere.
- 12 Irregularitas nulla oritur ex homicidio mere casuali, in quo nulla fuerat penitus admilla culpa.
- 13 Irregularitatem, quæ contrahitur ex homicidio voluntario, non contrahit mandans committi homicidium in personam vnius, ſi committatur in personam alterius.
- 14 Irregularitatem non incurrit is, qui omni diligentia, vt præcaueret, adhibita, dum operam rei licite daret, ſolo caſu fortuito homicidium commiſit.
- 15 Doctores referuntur de intellectu horum verborum agentes.
- 16 Capitulum Sede vacante, & Prelati inferiores, an cõprehendatur hic ſub appellatione Ordinarj loci.
- 17 Cognitio caufe in hac materia poteſt fieri ab Ordinario ſine ordine, & figura iudicij.

Cum etiam qui^a per industriam occiderit proximum suum, & per insidias, ab altari auelli debeat, a qui sua voluntate homicidium perpetraverit^b, etiam si crimen id nec ordine iudiciario probatum, nec alia ratione publicum, sed occultum fuerit, nullo tempore ad sacros Ordines promoueri poſſit, nec illi aliqua Eccleſiaſtica beneficia, etiam ſi curam non habeant animarum, conferri liceat, ſed omni Ordine, ac beneficio & officio Eccleſiaſtico ſ perpetuo careat, ſi vero homicidium non ex proposito, ſed caſu, & vel vim vi repellendo, vt quis ſe à morte defenderet, fuiſſe commiſſum^c narretur: quam ob cauſam etiam ad ſacrorum Ordinum, & altaris miniſterium, & beneficia quacumque, ac dignitates, iure quodammodo diſpenſatio concedatur, committatur^d loci Ordinario, aut ex cauſa Metropolitano, ſeu viciniore Epifcopo, ſi qui non niſi cauſa cognita, & probatis precibus, ac narratis, nec aliter, diſpenſare poſſit.

1. Vide Rebuff. in praxi benefic. rub. de diſpenſat. tit. de corpore vit. ad ſinem. Nauarr. in man. cap. 27. numer. 239. & ſeq. & num. 250. & conſ. 37. in antiq. ſub tit. de temporibus ordinat. alias conſ. 40. ſub tit. de homicid. in nouis, & in cap. ſi quando, except. 9. de reſcript. Couar. in Clem. ſi furioſus, part. 2. §. 3. num. 6. Valenzuel. conſ. 128. num. 34. tom. 2. Ludouic. Lop. in inſtructorio conſcientie. p. 2. cap. 93. Henriquez in ſumm. lib. 14. cap. 39. Sayr. in floribus decif. ſub tit. de tempor. ordinat. decif. 39. Salzed. ad Bernard. in praxi. cap. 97. littera B. verſ. hodie autem. Nicol. Garc. de benefic. p. 7. cap. 11. per cor. Valer. Reginald. in praxi fori penit. lib. 30. tract. 3. num. 154. Armendar. in addit. ad reſop. legum Nauarra lib. 1. tit. 18. l. 7. de irregular. num. 3. cum ſeqq. Moſſet. in ſumm. Theolog. moralis tract. 6. c. 7. num. 39. Campan. in diuerſion. iuris canonice. rub. 11. cap. 23. à numero 65. & à numero 128. & numero 145. Monet. de

commutation. vltim. volunt. cap. 6. numero 122. Hieron. Roderic. in compendio quaſtion. regul. reſol. 52. ex num. 23.

a Qui ſua voluntate homicidium perpetraverit, &c.] Loqui in homicidio ex proposito, & per insidias, & volito ſimpliciter, tenet Sel. in ſelectis Canon. c. 18. num. 8. vbi ait ita fuiſſe reſolutum ſub die 11. Auguſti 1605. Aloyſ. Ricc. in praxi rerum fori Eccleſie. reſolue. 446. in prime. Eleganter Fr. M. Franciſcus de Arauto in 1. 2. S. Thoma tom. 1. quaſt. 76. art. 4. dub. 4. num. 13. pag. 402. vbi quod homicidium voluntarium eſt volitum directe, aut in ſe, aut in cauſa quacumque ſit illa, in qua fuit præuifum, & nihilominus homo, vult cauſam illam caſuale vero eſt volitum indirecte, & ratione negligentie diuirtat, propter quam non fuit præuifum, neque intentum directe.

Et requirere homicidium per industriam, & per insidias, & ex proposito, referunt decifum Nicol. Gare. de benef.

a Exod. 21. Exod. c. 1. de homicid. b Cap. inquisitionis, de accusat. & cap. cum nō ab homine, de iud. c Cap. ſtudeat 50. diſt. & cap. ſignificati in 6. de homicid.

- benef. part. 7. c. 11. num. 44. in 2. declar. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarr. lib. 1. tit. 18. l. 7. de irregular. num. 8. in fine. Ego ipse d. alleg. 39. num. 49.
4. Vnde is, qui mandauit aliquem baculo verberari eo expresso ne occideretur, si mandatarius armis percussisset, & occiderit, non intelligitur incidisse in hoc decretum, adeo, vt omni Ordine, atque beneficio, & officio Ecclesiastico absque spe dispensationis perpetuo carere debeat, vt referunt decimum Campan. in diuers. iuris canon. rub. 11. c. 23. ante num. 145. Armend. d. loco. num. 8.
5. Canonicos iureconsultos non posse substitui à Gubernatore ciuitatis in ipsius locum in eius absentia, Sel. d. c. 18. in p. 9. vbi testatur ita fuisse resolutum in vna Alatriana 16. Martij 1630.
6. § Sed omni Ordine.] Etiam minori, vt interpretantur Cou. in Clem. si furiosus part. 2. §. 3. num. 5. in fine, Henric. in summ. lib. 14. cap. 19. §. 1. littera D. Aloyf. Ricc. in praxi aurea resolut. 404. num. 2. Ego ipse de officio, & potest. Episcopi part. 2. alleg. 39. num. 60. vbi etiam quod nec in suscepi ministrare potest.
7. § Ac beneficio.] Non extendi ad pensiones, referunt decimum Nicol. Garc. de benef. part. 1. cap. 5. num. 136. Armendar. d. lib. 7. de irregular. num. 5.
8. Episcopum dispensare non posse in irregularitatibus proeuentibus ex homicidio voluntario occulto, aut manifesto, neque ad Ordines minores, neque etiam ad beneficium simplex obtinendum, resoluunt Nauarr. in man. cap. 27. num. 194. vers. seipmo, & num. 240. vers. quarto, & consil. 17. in antiq. alias 13. in nouis, de homicid. Saye. in floribus decif. sub eod. tit. decif. 19. Maiol. de irregular. lib. 5. cap. 48. in fine, Salzed. ad Bernard. in pract. cap. 97. littera A. vers. hodie autem, in fine, Valent. tom. 4. disp. 7. q. 19. puncto 3. §. 5. Petr. de Aragon in 2. 2. q. 64. art. 8. in fine, Tollet. in instruct. Sacerd. lib. 1. c. 31. Henric. licet dubius, d. c. 19. §. 1. ltr. D. & lib. 13. c. 57. §. 1. Sayr. de censur. lib. 6. c. 7. num. 14. & 15. Farin. in praxi crimin. part. 5. quast. 119. tit. 14. num. 62. Ego ipse d. alleg. 39. num. 59. Fr. Ludouic. Miranda in man. Pralat. tom. 2. quast. 8. art. 9. Villalob. in summ. part. 1. tract. 21. diff. 8. num. 10. Hieron. Roderic. in compendio quast. regul. resol. 52. num. 24.
9. § Perpetuo careat.] Hac verba non operari omnimodam impossibilitatem, sed difficultatem praximam, tenet Campan. d. cap. 23. num. 128. quem refero ego ipse d. alleg. 39. num. 63.
10. § Si vero homicidium non ex proposito, sed casu, &c.] In irregularitatibus proeuentibus ex homicidio casuale posse Episcopum dispensare ad Ordines minores, & beneficium simplex obtinendum ad sacros Ordines, si homicidium casuale sit occultum, resoluunt Nauarr. d. cap. 27. num. 40. vers. quando Henric. d. lib. 14. cap. 19. §. 2. littera X. Zerol. in praxi Episcop. §. 2. verb. dispensatio, Aegid. de ConincK de Sacrament. tom. 2. disp. 18. num. 111. vers. potest, Hieron. Roder. d. resol. 52. num. 23. Bonacin. de censur. disp. 7. quast. 4. puncto vlt. num. 41. Homobon. de Bonis de examine Ecclesiastico, tract. 3. quast. 69. in fine part. 1.
11. Vnde Episcopum dispensare posse cum illo, qui aliquem hominem occidit, non intendens occidere, cum huiusmodi homicidium casuale dicatur, post Nauarr. & Henric. resoluunt Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori Eccles. decif. 521. in 1. edit. alias resolut. 448. num. 2. & 3. in 2. edit. Bonacina d. disp. 7. quast. 4. puncto vltim. num. 7. Ego ipse d. alleg. 39. num. 50.
- Ex homicidio merè casuale cum nulla penitus fuerat admissa culpa, & in quo non dabatur opera rei illicita, nullam oriri irregularitatem, refert decimum Armendar. d. l. 7. de irregularit. num. 3.
- Mandantem committi homicidium in personam vnus si committatur in personam alterius, non dici incidisse in irregularitatem, que contrahitur ex homicidio voluntario, attestant resolutum Armendar. d. l. 7. de irregul. num. 4. Aloyf. Ricc. in praxi aurea resolut. 412. Campan. d. cap. 23. num. 84. Ego ipse d. alleg. 39. num. 52.
- An is, qui omni diligentia, vt praecaueret, & adhibita dum operam rei licita daret, solo casu fortuito homicidium commisit, irregularitatem incurrat, adeo vt Ordines suscipere, & beneficia obtinere absque dispensatione non valeat, stante hoc decreto? Non incidisse referunt decimum Armendar. d. l. 7. de irregularit. num. 6. Nicol. Garc. de benef. p. 7. cap. 11. num. 53. in 1. declar.
- § Vel vim vi repellendo, &c.] Circa intellectum horum verborum insudant Maiol. de irregular. lib. 1. cap. 2. nu. 10. vers. 20. & lib. 5. cap. 48. num. 10. & 11. Paul. Comitol. respons. moral. lib. 6. quast. 54. num. 3. Auil. de censur. part. 7. disp. 5. sect. 3. Aub. 1. vers. loquendo de iure nouo, Scot. in simili tract. disp. 46. sect. 1. num. 3. Iacob. de Graff. in aureis decif. part. 1. lib. 2. cap. 65. num. 13. Aloyf. Ricc. in collect. decif. part. 4. collect. 930. Petr. de Ledesma in summ. part. 2. tract. 8. de instit. commutativa cap. 18. conclus. 14. diff. 1. Franc. Leo in thesauro fori Eccles. part. 3. cap. 9. num. 29. Sayr. de censur. lib. 7. c. 7. num. 22. Valer. Reginald. in praxi fori poenit. lib. 30. tract. 2. num. 112. ConincK de Sacrament. tom. 2. disp. 18. num. 73. late Cened. pract. & canon. quast. lib. 1. quast. 24. num. 13. cum seg. Campan. in diuers. iuris Canon. rub. 11. cap. 23. num. 51. Bonacin. d. disp. 7. quast. 4. puncto 6. num. 3. cum segg. Farin. fragment. crimin. part. 2. littera 1. num. 475. Bellet. disquisit. clerical. part. 1. tit. de disciplina clericali §. 5. num. 109. cum seg. Ego ipse d. alleg. 39. num. 54. Hieron. Roder. in compend. quast. regul. resol. 15. num. 73.
- Habere etiam locum cum agitur de repellenda vi illata patri, dicit resolutum Nicol. Garc. de benef. p. 7. c. 11. n. 53.
- § Loci Ordinario.] An etiam Capitulo Sede vacante? vide Ludouic. Beiam respons. casuum conscient. part. 4. casu 37. vers. tandem nullus, Campan. d. c. 23. num. 146. Henric. d. lib. 14. cap. 20. §. 1. in fine, Doctores, quos plena manu refero d. alleg. 39. num. 16. vbi nu. 17. de Abbatibus, & alijs Prælatibus inferioribus habentibus iurisdictionem ordinariam, & quasi Episcopalem, & nu. 18. de Superioribus Religionum, & num. 19. de Archiepiscopo in actu visitationis.
- § Qui non nisi causa cognita, &c.] Hanc causam cognitionem posse fieri Ab Ordinario sine Ordine & figura iudicij, & testibus non receptis in forma iudicij, nec iuramentibus, multis firmat Sanchez de matrim. lib. 3. disp. 8. a num. 4.

Episcopus valens ex priuilegio punire subditos alienos, non potest punire clericos alienos reos criminum etiam atrocium, nisi ex proprij clericorum Episcopi, aut persona ab eo deputandæ interuentu.

C A P V T V I I I.

- 1 In quibus loquatur.
2 Episcopus loci delicti condemnat clericum delinquentem si ibidem inueniatur.

- 3 Episcopus loci ubi fuit commissum delictum, potest in prima instantia de illo cognoscere quamuis non sit Ordinarius domicilij delinquentis.

a Suprà c. 2. & sect. 6. c. vlt.
b Conc. Maguntien. sub Arnulpho Imper. c. 14. & 15.

Praterea, quia nonnulli, quorum etiam aliqui veri sunt Pastores, ac proprias oues habent, alienis etiam ouibus præesse quærunt, & ita alienis subditis quandoque intendunt, vt suorum curam negligant, quicunque, etiam Episcopali prædicit dignitate, qui alienos subditos puniendi priuilegium habuerit, contra Clericos sibi non subditos, præsertim in sacris constitutos, quorumcunque etiam atrocium criminum reos, nisi cum proprij ipsorum Clericorum Episcopi, si apud Ecclesiam refecerit, aut